

5

CENTIMOS

DESDE SAN SEBASTIAN

RAPIDA

He assistido a unas carreras hípicas. En el palco más alto y más soberano, contemplan el noble sport la Reina y sus hijos. La clase noble, acude envuelta con sus ricos vestidos. La clase media se sienta igualmente, más ataviada que la noble. Es difícil distinguir el rico con el pobre.

Yo no que soy ni noble ni hidalgo ni ministro, fui tratado de excelencia. No era un título especial que se adjudicara a cualquiera. Pero quizás con mis lentes dorados, mi levita negra y mi corbata arcaica se me tomó por un marqués arruinado.

Por allí hay vendedores de almuerzos que vejan el bolsillo del aspectador. No os tratan de «excelencia» pero quitanse el sombrero al recibir el importe.

El que almuerza ofrece su comida a los vecinos. Estos no aceptan y dan las gracias respetuosamente.

Por un quítame esas pajás hay escisiones entre el populacho, que son criticadas por la nobleza, y por los que sin ser nobles lo aparentan.

Y yo entablo relaciones con una vecinita rubia.

LEO USA

Baixos de caixó

Dissapte passat vuitx quedà en sos cabells drets, com aquell qui diu, lletjant ets Epitafis Sepulcralis des meu amic Bacallonet que com tots sabem es un homotot d'una pessa que no s'omba ni per meco.

Y dic que vuitx quedà en sos cabells drets porque hem vengueren a sal memori uns epitafis que vuitx veure a un Cementerí d'un poble des plà, y que porque no diguem si dos són son quatre, vos vuitx la ressenya.

Es Cementerí era rústic en desmesura, propi de la pajesia. Una entrada sense portas formada per un arc de pedra mitx esbucat que sostén una creu de ferro mes roveyada que sa llengo de na Simona, después de s'arc un metro de terreno em-

AÑO I

Sóller 9 Agosto de 1919

N.º 117

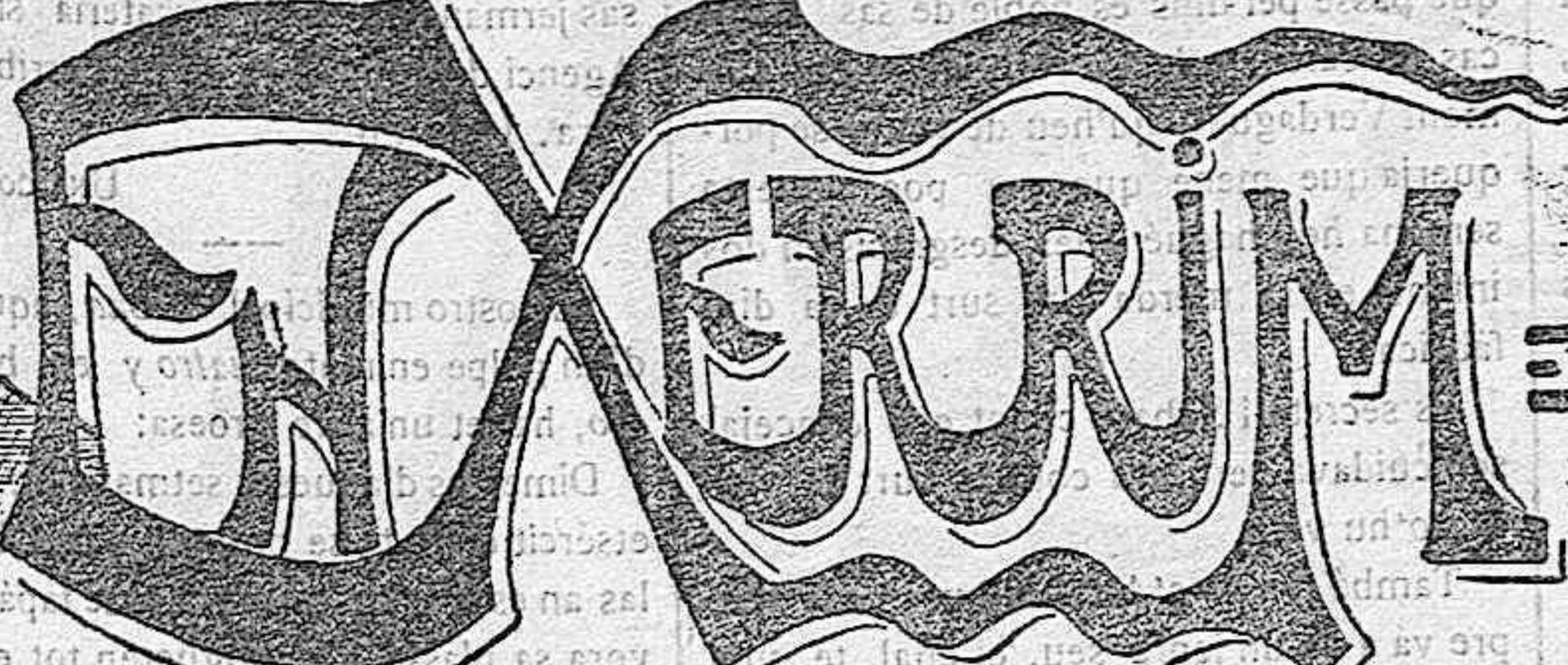
PRECIOS DE SUSCRIPCION

Provincias: Un trimestre . 0'75 ptas.

Extranjero: Un año . . 6'00

Pago por anticipado**Correspondencia y Administración**

Luna, 27.—SÓLLER (Mallorca)

No se devuelven los originales

SETMANARI BILINGUE, SATIRIC Y DE BON HUMOR

pedrat, qu'era causa de molts de batuts per mos de sa seva plana superficie.

A la dreta venia un camí format per dues tires de sepulcres, camí mes tort qu'es Campana de Muro, y se primera sepultura com aquell qui no diu res, vos deye:

Reposa aquí mon amó y mon amó aquí reposa... reposa aquí y a més gosa; y reposa tant qu'una glosa no's capasse de diró.

Seguiau mes envant y a mitjan camí vos trobaveu amb un altre sepulcre que riguent riguent vos endosava pes morros:

Arros, sopas y monjetas, patatas, pa, caragols, lletugas, endivis, cols, truites, porcs y galinetas, botifarres, sobreasadas, formatje, jamón y sahí, sopa groga y fideu prim y fruitetas confitadas y cosas que no tenim ni si quiera anomenadas, venia es qui aquí es difunt, y ets hereus desgraciats per viure s'han dedicats a género de tal punt, venen an es cap d'amunt a un preus bastants limitats.

Això es un epitafi-anunci qu'encara que no sia capaz de té aixecar drets es cabeis d'aquell periodista solleric, entusiasta pels anuncis engiosos, y al menos fà quedà bisco a un tort.

Sortiau des camí de tombas, y veyeu un'altre surtit de sepulcres, farests, uns dels cuales, duye aqueixa inscripció que mos fe fe s'esclatò de plorayes, tant sentimental és es poema:

«mi Espozo que Reinó En mi corazón sin gizo dejó esta gran poblacion y el mozo con enorme afliccion de un pozo salió con gran dilazion; y el pozo era Joh Dios! mi corazón. Sinc passas mes avall:

«Señor rezat un padre nuestro que en este sitio con honor reposa un hijo que no es vuestro pero que es hijo de Doña Leonor. Y per acabá de té un vuit en dos ceros aquest cacahuet, a sa tomba número 3:

«Aqui descansa un bon peix que de tot ofici té y a lo últim es té fossé y se vá enterrá a ell mateix».

Pep Nov

GENOVEVA DE BRABANTE

De venta en la imprenta de este periódico a 0'60 ptas. ejemplar.

Pescadós de canya y...

Bone l'hem fet Jeroni an aquesta en so plorà. Ja l'heu perduda pescadós de canya, d'aquests de volentí y de llenses; tot cristo an es filiat a pegá consum.

Una Pragmàtica Real Decret, Edicte o Real Orde desenterrada per ventura des Còdic de Teodosio, de las Lleys de Toro, des «Fuero Jusgo» o de se «Recopilació» mane que tota persona de qualsevol bras o estament sia, que per passetemps, diversió o Sport, vaje a pesca en llenxe, en remis o en llenxe motor o assègut a demunt ses puntes d'una roque pigotere, passi pes filiat a des Port a pagars' impuests de consum des peix qu'heurá mort.

Aqueixa disposició pot assé consèuència d'una reclamació qu'es pescadós (varios) volian fer a Sa Padrina o Tia de Petra, motivade per una grossa pescadé que un maurista de s'Estat Majó, va fer diumenge passat.

Dos calificatius podem aplicà an aquesta disposició:

«Remuneradora» en premít d'aquell quadro tan hermos y tan digne de sa nostra cultura solleric, cuant casi tots es pescadós de Sóller arriban amb un sol estol, truginats en dos tranyias, passatje pagat, anade y venguda an es Colegit electoral, y barret en mà y anques enrera demandant publicament sa candidatura a D. Jeroni.

S'altre calificació es ben bolxevique «perque demanen es pescadós» s'igualdat contributive sobre una especi agravade, per tothom y tota persona, y si fossen mes espavilats reclamarian doble dret per tot peix agafat per un capitalista o burguès, perque una cose o s'altre, es aquell qu'fà de se pesque una diversió mes o menos lucretiva.

UN PESCADÓ DE RIU

Procés Torrandell

Segons informes dia 29 o 30 d'aquest més tendrà lloc sa vista de sa cause incoada ciantre es nostre amic D. Jacinto Torrandell, de Muro, a l'Audiènci de Palma, per motiu d'havé escrites injurias ciantre el Rectò de Muro a demunt aquest periòdic, y havé publicat qu'es dit Rectò havia usurpat 8.000 duros an es pobres des mateix poble.

Detalls mes envant.

De sa Regió**DE MANACÓ**

Vaitx a contestá a un escrit insertat an aquest setmanari per un Aucell sense gabi,

el qual v'amollà més barbaridats qu'un carreté cuant s'enfada.

Dic això perque diu s'Aucell que per manà aqué il jove an en Belmonte no ha de menesté una direcció tan foradada com se meva; y ell per contestá a Una Gabi Buida va serçá dos secretaris; y contau qu'a agafat sas dues carroses mes grosses des poble.

En cuant a s'acordeón que dius que domés me devia té mal de cap a mi, te suplic que tengues mes vergonye y mes educació qu'aixó de té tant d'escàndol tenguent veinat a cada part amb enfermedat grave, es tení sa conciència bruta, y demostres no havé tengut mai sa conciència neta, y pots posá que val mes no tení servell que no tenirné y fèbrutós.

Amb allò de qu'hem desitjes sort en so festetjà, y que sas atlotas sen riven de mi te particip qu'encara no m'he vist an es cas d'assé com tú, ni es teus dos secretaris, qu'en havé anat mes de tres vegadas a una case vos tanquen sas portas, perque no volen bastià amb farradures, tenguent en conte qu'es qui parla d'allò es perqu'ell ja fa pudo. Qui sa colga amb atlots s'aixeca.....

També deis que m'esperau en sa ploma en sa mà y es tinte a dins sa butxeca, mes valdría qu'hey dugesseu un potet d'auguent d'educació per posá dins aquest carabassot vostro, qu'encara qu'el tengué gros, el duis ple de carabasses de Muro (pero podridas).

Vos espéra Sa Gabi Buida en so porte Ilò ubert per agafar s'Aucell sense gabi, y cuant el tengue a dedins li farà passar sas de Cain.

SA GABI BUIDA

DE MANCO

Aquest poble, qu'està situat dins un frondós vall rodetjat d'olivá, sa seva producció principal es s'oli. An es pareixa, aquest article havia d'està aquí mes barato qu'a un altre poble que no siga productó; pero no resulta així sino tot lo contrari; per lo qu'hey cau molt be a quell refran castellà que diu: «en casa del berrero cucbillo de palo»

Diariament lletjim an es periòdics qu'a Palma s'hi ha posat tassa y se ven a una pesseta en coranta céntims es lliotro, mentres que noltros aqui mos deixam prendre es pel pagantlo a una pesseta en vint céntims sa liura, casi el doble de Palma, y encara hey ha qui te pô que la cosa, no pitjori, y desapereguent per complet, si volem menjá grassa mos végem obligats a adoptá es saborino, sistema que segons mos conten, s'usava antigament a certis pobles de Mallorca el qual consistia amb un enfilax de cones de xuya que solian tenir penjat derrera sa porta y s'el manlevaven com si se tractás de sa granera.

EN XERRIM

Fa un grapat de dias mos feren un pregó diguent que tots es que tenguessen oli, gra ó llegum, an es determini de tres dias, anassen a declararló a sa casa de la vila, baix de pena de decomis. Ignoram quin resultat heurá donat tal disposició, pero mos pareix qu'encara en deu havé quedat algun deposit clandestí d'oli pertenesquent a personnes egoistas, que han oferit pegerloshó a 43 ó 44 duros sa somada estiman més gordarló, esperant porerló vendre a 50.

Es ben hora de que ses autoridats prenguen cartes en s'assunto y si hey ha oli obliguen an es que'l tenga vendrel a un preu razonable y si no n'hi ha qu'en duguen, antes que mos vegém obligats a adoptá es sistema des saborino.

Ney-Ney

D'ESTABLIMENTS

Vaja una mitja bleda, per no di bleda sensera, amb aquest Arnau es barbé!

Es dia de Sant Jaume en motiu de las festas, pareixia un no sé que amb tant de ballá per ca's Coreu y altres bandes que jo no'l vaitx veure. Remenà bastant las formes que passetja desde es naixament.

A més deya que sabia molt de ballá. Jo que som un poc aficionada an es ballá no vaitx podé veure qu'in dimoni de ball era aquell que ballava.

Arnau fé el favó de dirmo qu'esper sa teva contesta.

Somna Mitje FAMELLA

DE BUNYOLA

Ja comensa assé gros. No va quedá mes remey, que per no teni oli varem havé de fé las sopas en llet, y ara resulta que a dos reconets es nobles inspectós ni trobaren 22.942 litros. ¡Aixó son ets homos que volen bé an es poble! ¿Es que se figuraven que n' Ubaldo Riba los emperaria porque perteneixien a sa mateixa ganaderia? Senyó batle daixó gno ni han donat conta!

Vostè heuria d'essé tan actiu en cuestió de sa Junta de Subsistències com heu varen assé es qu'enaren a fé s'embargo a na Maria Serella, y si no tracta d'asseró, sortirem en cuantre de sa Junta porque en so pa es un poc grossot.

Sabem ques blat intervengut sa tassa màxima ha d'assé de 45 cts. es kilo, advertintlos que no ha d'assé com llenques de predeñy de Binisalem. Aixó heu dic porque mestre Juan Cañelles els se presentá un pá fet a Palma, y se diferenci haguda els se fé caure en vergonya.

Jo me pareix que si mestre Juan Cañelles y en Juan Perrito no'h prenen en so puny estret poc ferá el senyó batle.

De sis que venen pá dos son concejals, un es seu sogre, s'altre così, y un altre que a caseva en venen vá a ma d'assé cunyat seu.

En cuant a s'hygiene li demanam que fassé té las siquis netas, ets seferetxos, es fameret de sa creu d'en Gomis y las clavagueres de pes carrés. Pero si vostè vol segui deixant fé sa des Carré de Sant Bartomeu després d'hi servirá per tirá aquella brutó que sól té cuant c.... tant. Senyó batle mos contestarà?

He dicho; hasta otro dia que discutiremos la mala conducta de un discolo.

UN BON JOVE

D'ESPORLAS

Esporlas de cada dia tot va cóm pinta.

Aquesta setmana es nostre Alcalde va

fe un bando que manava que dins vuit dias havían de fé es femés nets; li aplau dim sa seva idea pero també seria necessari se cuidassen d'aquesta porqueria que passe per dins es poble de las fàbricas de cartó, y de se fàbrica d'en Clement Verdaguer, qu'heu de veure se porqueria que mene que per poc aquesta semana hey hagué dues desgracis en dos infants en sa merda que surt de sa dita fàbrica.

Es secretari Sabaté cuant era concejal sen cuidava pero ara com es curt de vista no'hu veu.

També tenim s'Alcalde que cada vespre vá a ca un jenre seu, el cual te una pica que fá una tal oló que ni el dimoni qu'en pas.

Pero lo que passa: es petit es sempre es pagano.

Hem rebut un escrit en referensi a s'emigració americana y francesa. Noltros en molt de gust el publicariam, pero falta s'autorisació des Corresponsal; s'autó que l'hey vaji a sercà y será publicat.

DE SON SARDINA

DE SA GARRIGA

S'altra diumenje vaitx aná a sa festa qu'hey havia a sa garriga, y cuant vaitx arriba, vaitx comensá a sentí.—¡Fuer! ¡Fuer! es dobbés! ¡Es dobbés! y altres:—¡Si, no mos donen cintas no'n farán de ball!

Llevó vaitx veure una bandeja uberta que repartia passetas, mi vaitx acostá, y no'n vaitx podé agafá cap porque no duye cinta.

Después s'obri es ball de boleros. ¡Devén trobá que no ni ha abastament de boleros an aquest mon, qu'encare en volen més!

No ballaren ball de sale perqu'es batle es amic des rectó y es rectós ja heu sabem que no'n volen de ball de sale. Pero es perqu'ells no se poren aferrá.

¡Ja heu val en sos rectós!

UNA FAMELLA SENSERA

FONDA LA PALMESANA de Andreu Ramón

Carré de Cocheras, 3.—SOLLE

Forenoses que visitau aquesta població sana y com tots necesitau menjá per no patí gana, a sa Fonda Palmesana trobareu lo que cercau. Allá es menje de primera y com un Bisbe se jeu, y tot aixó per un preu tan baix que yós fá riguera.

XERRIMADES

Sabem per cose certa qu'aquellas jernanas tendistas de sa plasse han estableida un agencí distribuidore de peix, pués uns detectives privats han descubert que cuant duen peix a sa pescateria son ses primeras qu'hey compareixan y el compran a qualsevol preu. Llevó el distribuixen, un kilo a sa senyora tal, un altre a sa senyora cual; un pen menguano y s'altre pen sutano. Si s'ocasió heu d'entre es covo de peix a caseva, y així tayan ses popas pes seus abonats, y deixan ets ossos pes public. Es un idea excellent mereixerda de sa creu del Rey Jordi.

Pero, no heu de mal que per bé no vengue. Amb aquests, jiros y meneos amb so peix, han posat amb una confusió an es public, que no saben ahont es sa pes-

cateria, si es devora s'Hostal o ca sas jernanas citadas.

Y noltros com a bons cristians y amants des benestà públic, feim constà que a ca sas jernanas, nos se pescateria sinó una Agencí distribuidora de peix arribat de l' hora. Hem dit.

UNA COMISSIÓ

Es nostre municipal Corona, aquell que d'un golpe en mata cuatro y en balda ocho, ha fet un'altre proesa:

Dimecres d'aquesta setmana un vertadé etsércit d'atlots se posaren a pescá enguiñas an es tres de torrent sense tapá de devora sa plassa, y remogueren tot es fanc, alsant un tufo gros.

¿Y sas autoridats?, direu voltros. Pués aquest pic sas autoridats han estadas de primera. Cuant menos so esperaven, es municipal Corona els envesteix com una fletxa, y amb una verga els se doná una lliso bona.

Ets atlots que cuant veren en Corona y sa verga se compixaren des susto, toijen com a dimonis y en sa fuga deixaren es seu botín d'anguilas per allá.

Es nostre gran municipal, recoñí sas anguilas qu'eran molts y las doná a un infant de casa pobre.

Aquest acte qu'en Corona an es torrent efectuá, es molt digne d'alabá propi d'una gran persona.

Bono Memerrutxe si s'anell fos un pebre, un convent o un veixigá maléit, no'l passetjarías mostrántlo per doquier; sabrés qu'es meu y que no'l te donc; farás el favor de tornarmel, y an havé guanyat sa joye de Nadal y de cap d'any. Ilevonses pe sa fira y San Bartomeu, festes mes senyaladas ja'l te deixaré d'ú, com també si heu vens a bé per aná a se missé d'horas es diumenjes.

Te torn recomená que vajis alerta an es baixos, qu'es meu predi, ¡pobre homo! morirá de resultas d'aquella fatal mirada. Donem s'anell y aconsola ta mare.

Si no'm dones es regalos que tens a dins es bolic en trobarté et notific, que te tenc de rebre a palos.

Manetero MODERNO

Per tothom es ben sabut desd'aquell mes nassarrut an aquell que te es más xato que fá ets impresos barato.

s'Imprenta CALATAYUD.

Carré de sa Lluna 27.—SOLLER

An es Port de Sóller heu passen actes repudiabiles.

Com tots sabeu heu de fonts y rentadoras públicas. Sas fonts qu'estan a devora aquell jardí des camí de sa farola, mèntris estiguin amolladas, maman tota s'aigo que va a sas rentadoras, y aixó es cause des ringo rango.

Heu de creure y pensá que s'alcalde de Barrio, y es retjidó qu'habita an es Port heurian d'assé es qui heurian de mirá mes pes benestà públic, y son es que menos heu miren.

Resulte qu'es dit Alcalde de Barrio, y retjidó, han prese sa curolla de regá es jardí en s'aigo de sas fonts aquellas, y sotceyeix qu'axi com sempre seguit sas duen aigo, a sas rentadoras no ni va caixi may.

Una pobre dona que viu des rentá, se ve en so cas d'haver de passá un covo de roba y se trobá en que a sas rentadoras no heu aigo porque es senyó Alcalde de Barrio regave, com sempre.

Aquella doneta heu aná y el me trobá que sen duya aigo y amb bons modals li digué:

—Veis vos; jo ara heuria de passá un covo de roba, y me trob que io heu ha gens d'aigo. Vos l'empleau tota pes regá y no heu heurian de fé així. N'heuriá de deixá passá un poc y tot aniria bé.

S'Alcalde deixà s'poal en terra, se cuadra, entrecreuá es brassos y li digué:

—¿Qué? Y com estam aquí! Idó per bemoles ara no'n deixaré passá gens ni mica d'aigo.

Y segui duguentzen aigo. Aquella dona es posá a plorá y punto concluido.

Noltros denunciam es fet a s'Alcalde y proposam a s'Ajuntamen posi una canyeria que des grifó de sa font vaji an es jardi de s'Alcalde de Barrio, y així eviten que sas nabodetas des mateix se rebenintin.

UNA COMISSIÓ DES PORT

COMERCANTS

Vòltros qu'estau per quebrá porque res may despataxau y altre cosa no sercau més qu'podé prosperá, sabreu, y qu'es ben històric que an aixó heu conseguireu bastant sols vos anuncieu a demunt aquest periòdic.

Cridam s'atenció an es vecindari solle-solleric, sobre qu'an aquest poble heu habita una sogre que dormés estima es jenre es diumenjes quan es carreto d'es jelat passá tractantlo de Morenet per veure si afeitará una pesseta que d'ú.

Noltros com a bones personas que co-neixem un poc es panyo li suplicam a e-a que tenguell un poc de consideració an es seu jenre que fins are no havia pogut aná vestit y ara que te qualche pesseta no l'hey han de té gastá que de lo contrari li parlarem clá.

UN BRUTO D'ES PLOBE

Suplicam an aquell barberetxo que fa feyne a sa berberia d'en Rodriguez de sa plassa y que per mes senyees no te llengo, que si no sap ses condicions de aquella famella qu'acompanyave diumenje passat a sa sortida des cine, li advertim que se mare vol es jenres en sas condicions, següents: Que lo primé han de sobre d'ú busques an es niu, y si no sap desocupá es càrec, assé passat per una màquina de trencá metles.

UN MART Y UNA GENETA

Tenda de mobles d'en GUIEM CALVO

Carré de sa Rectoria, 16.—SOLLER

Tallé de fusteria y mobles

Mobles de maderas sanas, fabricats en tal Tallé. També fan de lo més bé portas, somiers y persianas. Heu fan tot de lo milló: Baratura y perfecció.

Cintas, Gomas,

l'eshorrà y PAPÉ DE COPIA

y tota classe de accessoris per MÀQUINAS D'ESCRIU

De venta a s'Imprenta d'en S. Calatayud

Lluna 27.—SOLLER

SOLLER.—Tip. de Salvador Calatayud